

ויזרע יצחק

שנה יב'

<p>פרשת "ויקרא" הפטרה: "עם זו" ג' ניסן תש"ף</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת כניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ב 18:17</p> <p>י"ג 19:33</p> <p>י"ד 20:13</p>	<p>ת"א 18:35</p> <p>ת"ב 19:35</p> <p>ת"ג 20:11</p>	<p>תיפה 18:26</p> <p>תיפח 19:35</p> <p>תיפח 20:11</p>
--	--	--	--	--	---

הגיגים לפרשת השבוע

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד" (ויקרא א' א)

מדוע אומר כאן הכתוב "ויקרא אל משה" לפני שאומר "וידבר ה' אליו" דבר שלא נאמר בשאר המקומות? מתוך הרמב"ן שכפי הנראה משה לא ידע שכבוד ה' נמצא באהל מועד, ולא ציפה שדבור ה' יהיה משם. כיון שלפי חז"ל הענן כיסה את האוהל רק ביום השמיני. ואחרי הקריאה של הקב"ה נכנס משה לקודש הקודשים שבאהל מועד, לפני ולפנים. כפי שדרשו חז"ל על הפסוק "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" (ויקרא טז' ב) ש"אהרן הוא בכל יבא ואין משה בכל יבא" כלומר, על אהרון חל האיסור לבוא אל הקודש בכל עת ומותר לו לבא אל הקודש ביום הכיפורים בלבד ואילו על משה לא חל האיסור לבוא אל הקודש והוא יכול להיכנס בכל עת שיחפוץ.

"ויקרא אל משה" (ויקרא א' א)

לכאורה, צריך היה הכתוב לומר "ויקרא ה' אל משה וידבר אליו", מדוע שינה הכתוב ואמר "ויקרא אל משה" ולא ציין מי הוא הקורא? מבאר רבינו בחיי שהכתוב לא ציין מי הוא הקורא על מנת להורות לנו שאף על פי שספר "ויקרא" הוא ספר בפני עצמו הוא מחובר ודבוק עם מה שכתוב לפניו, כי כל התורה כולה היא בנין אחד וקשר אחד, והמילה "ויקרא" מתייחסת אל כבוד ה' שנזכר בסוף ספר "שמות" וכבוד ה' מלא את המשכן" (שמות מ' לה)

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה'" (ויקרא א' ב)

"ר"י אומר כל מקום שנאמר קרבן אמור ביו"ד ה"א שלא ליתן פתחון פה למינים" (מדרש)

לכאורה, יש קושיה על המובא במדרש שבכל מקום שמדברים על קרבן מוזכר שם ה' באותיות יו"ד וה"א שהרי כתוב "ויובח זבחים לא-להי אביו יצחק" (בראשית מו' א), וכתוב "ויקח יתרו חותן משה עולה זבחים לא-להים" (שמות יח' יב)? מסביר ה'פנים יפות" שאין כאן קושיה כי ברור שאדם כשמקריב קרבן צריך לומר זאת בכינויים של שם ה' ולא בשם יו"ד וה"א כיון שאסור להוציא את שם ה' מפיו, כמו שאמרו חז"ל "לא כשאני נכתב אני נקרא" (פסחים נ). וכוונת דברי ר"י במדרש הם למה שנכתב בתורה שהוא בשם יו"ד וה"א, אבל אצל יעקב, שהכתוב מספר לנו את דברי יעקב, לכן הזכיר את שם ה' בכינוי, וכן אצל יתרו.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה'" (ויקרא א' ב)

ה"צורור המור" מביא את דברי חז"ל שאמרו שיש לאדם ארבעה כינויים: "איש", "גבר", "אדם" ו"אנוש". והשם הנבחר מכולם הוא "אדם". והביאו ראיה ממה שכתוב במרכבת יחזקאל "דמות כמראה אדם עליו". והשם "אדם" עולה בגימטריה מ"ה כמו שעולה שם ה' במילואו. ולכן שם האדם הראשון הוא "אדם" כיון שהוא השם המובחר מכל השמות. וזהו הסיבה, גם כן, שפרשת הקרבנות מתחילה במלה "אדם" לפי שהוא הנבחר בשמות. ומי שרוצה להקריב קרבן, להידבק ולהתקרב אל ה', ולהקריב קרבן גופו ונפשו, מן הראוי שהוא יהיה איש המעלה הנקרא "אדם". בכלל הוא ידבק באדם העליון ויתקרב אליו. ולכן אמר הכתוב "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", כי המקריב את הקרבן הזה, ראוי שיהיה "אדם". עוד אמרו חז"ל שהקב"ה "שונא גזל בעולה" לכן מי שרוצה להקריב קרבן, ראוי שהקרבן יהיה מיגיע כפיו ולא מן הגזל. ולכן אמר הכתוב "אדם כי יקריב", לומר לך מה אדם הראשון לא הקריב מהגזל כיון שהכל היה שלו. אף אתה אל תקריב מהגזל.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

פרלה לוטאט בת סימונה ז"ל נלב"ע כב' מרחשון תש"ף

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

וידבר ה' אליו מאהל מועד" (ויקרא א' א)

מאזיזה טעם הוצרך הכתוב לומר "אליו"? מבאר ה"אור החיים" הקדוש שהכתוב בא ללמדנו שלא נאמר שרק ביחס לישראל מנע הקב"ה את קולו, ומי ששמע את הקול היה משה בלבד, אבל כאשר דיבר הקב"ה עם משה באהל מועד לא נמנעה שמיעת הדבור מהכהנים המשרתים שם, לכן אמר הכתוב "אליו מאוהל מועד" שאפילו בגשת משה אל אוהל מועד שבו נמצאים כהני ה', בכל זאת הדיבור נשמע רק אל משה.

ו"אם מן העוף עלה קרבנו לה' והקריב מן התרים או מן בני היונה את קרבנו" (ויקרא א' יד)

אומר ה"אלשיך" הקדוש שאדם ש"דל הוא ואין ידו משגת" להביא כבש או שה ומביא עוף כיון שהוא עני, הרי שכליבו הוא חושב שהדורון שלו קטן מדי והקב"ה לא יקבל אותו. מחשבה זו גורמת לאיש הזה לבא ב"לב נשבר ונדכא", כי אומר הוא בלבו "אוי לי כי עוניתי", עד כדי כך שלא השיגה ידי די שה, האם יקבל הקב"ה את הקרבן ממני? תשובת הקב"ה "ואם מן העוף עלה קרבנו", אדם המביא עוף לעולה הדבר הזה חשוב יותר בעיני, לכן אני אומר עליו "קרבנו לה'", דבר שלא נאמר אצל הקרבנות הראשונים, וזה כיון שכוננתו היתה לשמים. ולא עוד, אלא שאדם זה מקריב קרבן כפול, את קרבן העוף, ואת הכנעת הלב ושברונו. וזה מה שנאמר "והקריב..." "את קרבנו", שהמילה "את" מרבה גם את שברון לבו. כי העובדה שקרבנו מועט, היא סבת שברון הלב, ועל כן הדבר נחשב כשני קרבנות. ועל כן, מיד "והקריבו הכהן אל המזבח", לרמוז שקרוב הוא ממזבח העליון. כי על ידי היותו עני ונכה רוח, הוא חרד לדבר ה' ויהיה צדיק.

"אשה ריח ניחוחו לה" (ויקרא ב' ט)

נאמר בעולת בהמה 'אשה ריח ניחוח' ובעולת עוף 'אשה ריח ניחוח' ובמנחה 'אשה ריח ניחוח' לומר לך אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוון לבו לשמים. (גמרא)

"אשר נשיא יזטא" (ויקרא ד' כב)

אומר ה"ספורנו" שאין זה חידוש שהנשיא חוטא וזה דבר מצוי שהנשיא יחטא, כמו שאומר הכתוב "וישמן ישורון ויבעט" החידוש הוא מה שאומר הכתוב "ואשם" כלומר שהנשיא מעצמו יכיר בכך שחטא.

"נפש כי תזטא ושבעה קול אלה" (ויקרא ה' א)

מבאר ה"נעם אלימלך" שנדמה לו כאלו הוא שומע עתה מחדש את קול האלה והשבועה, "והוא עד", הוא מלשון התראה כמו שנאמר "העדותי בכס" (דברים ד' כו) שפירושו הוא: מה הדבר שמעיד ומתרה בצדיק לעוררו שיחיד לבבו? והכתוב מפרש את התשובה "והוא עד", כלומר הדבר הזה הוא המתרה לצדיק "או ראה או ידע", שקודם יציאת הנשמה לעולם, מוליכים אותה בכל העולמות ומלמדים אותה את כל התורה, ואחר כך בא מלאך וסוטר על פיו. וכל זאת למה? שהסיבה שמראים לו לעובר את כל העולמות היא כדי שהוא יוכל אחר כך להשיג את העולמות ולעבוד בהם את ה', ולהשיג את התורה שלמד, כי אילולי זאת שמראים לו ומלמדים אותו את כל התורה, הוא לא היה יכול להשיג כלל וכלל לא את התורה ולא את העולמות העליונים, ורק על ידי הרושם שנרשם בו קודם יציאתו לעולם הוא יכול אחר כך להשיג, ואם לא היה נשכח ממנו כל מה שראה ולמד, לא היה לו שום שכר בעבודתו.

"אזוד לזטאת ואזוד לעולה" (ויקרא ה' ז)

רבינו החיד"א מביא ב"חומת אנך" את דברי רבינו אפרים שהמילים "א'חד ל'חטאת ו'אחד ל'עולה" הם ר"ת אל"ל, שכאשר בית המקדש היה קיים, כיון שהגיע חודש אלול היה כל אחד מישראל חרד ושב מהעבירות שבידו, שנאמר "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו", ועכשיו שאין לנו קרבנות ראוי לכל ירא וחרד לשוב ולחדש את מעשיו מר"ח אלול ואילך. ומוסיף רבינו שהכתוב "אחד לחטאת ואחד לעולה" מרמז על דרך המוסר שבחודש אלול אפשר גם לשוב מהחטא וגם לקנות בו קדושה ולעלות במעלות התורה. וזהו "אחד לחטאת" דהיינו לתקן את אשר חטא, "ואחד לעולה" דהיינו להשיג ולעלות במעלות התורה ולהוסיף תוספת טובה, כי "הבא ליטהר מסייעין אותו"

"כי זטאת היא" (ויקרא ה' יא)

על פי הדין היה ראוי שגם בקרבן חטאת יהיה צורך בנסכים כדי "שלא יהא חוטא נשכר", דהיינו שלא ירוויח החוטא, אם כך מדוע נאמר על החטאת "לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה"? מתרץ החזקוני שהיות וקרבן חטאת בא על חטא, לא רצתה התורה שהקרבן יהיה מהודר לכן פטרה התורה את החוטא מלהביא נסכים עם קרבן החטאת. אבל בקרבן חטאת או אשם שמביא המצורע צריך להביא עמם גם את הנסכים היות שקרבנות אלו אינם באים לכפר על חטא, שהרי את הכפרה קיבל החוטא דרך הנגעים עצמם, ומטרת הקורבנות היא רק לטהר את המצורע.

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם:

אליהו בן חמו בר אסתר, סעדיה בן חמו בר אסתר, יוסף בנימין בר הביבה, אריק שלום בר גורג'יה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק"

חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו

מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 30-21:30

לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315